

Γράφει ο ΒΑΣΙΛΗΣ ΠΡΟΦΥΛΛΙΔΗΣ

Ανερχόμενες οικονομικές δυνάμεις

Η πολιτική επιρροή διεθνώς είναι συνήθως αποτέλεσμα πρωτίστως της οικονομικής ισχύος και λιγότερο των στρατιωτικών δυνατοτήτων μιας χώρας.

Οι Ηνωμένες Πολιτείες ρυθμίζουν τις τύχες του κόσμου κυρίως διότι η αμερικανική οικονομία είναι κυρίαρχη παγκοσμίως και επηρεάζει καθοριστικά τις οικονομικές συναλλαγές και την τεχνολογική εξέλιξη σε κάθε γωνιά του πλανήτη. Ως τότε όμως οι ΗΠΑ θα παραμείνουν οικονομικά κυρίαρχες στο παγκόσμιο οικονομικό στερέωμα;

Η Κίνα και η Ινδία δεν είναι μόνο ανερχόμενες οικονομίες, αλλά σύντομα θα αποτελέσουν οικονομικούς γίγαντες που θα απειλήσουν την οικονομική πρωτοκαθεδρία των ΗΠΑ. Κίνα και Ινδία παρήγαγαν το 2005 το ήμισυ των αγαθών και των υπηρεσιών του πλανήτη. Η Κίνα είναι ήδη τέταρτη οικονομική δύναμη παγκοσμίως, έχοντας ξεπεράσει τη Μεγάλη Βρετανία και τη Γαλλία. Αν συνεχισθούν οι σημερινοί ρυθμοί ανάπτυξης, η Κίνα θα ξεπεράσει το 2010 τη Γερμανία, το 2020 την Ιαπωνία και πιθανόν και τις ΗΠΑ μεταξύ 2030 και 2050.

Ενώ όμως η Κίνα επικεντρώνεται κυρίως στην παραγωγή προϊόντων, η Ινδία δραστηριοποιείται στις υπηρεσίες, έχει ανθρώπινο δυναμικό υψηλής στάθμης και ένα υγιές και αποτελεσματικό τραπεζικό σύστημα. Κλειδί όμως για την αναπτυξιακή πορεία τόσο της Κίνας όσο και της Ινδίας είναι η ενεργειακή τους εξάρτηση. Για να μειώσουν την εξάρτησή τους από το πετρέλαιο, χρησιμοποιούν εκτεταμένα γαιάνθρακες, που καλύπτουν τα 2/3 των ενεργειακών αναγκών της Κίνας και το 1/2 της Ινδίας, συμβάλλοντας έτσι στην περιβαλλοντική υποβάθμιση του πλανήτη. Για κάθε μονάδα ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος η Κί-

να καταναλώνει τρεις φορές περισσότερη ενέργεια ως προς τις ΗΠΑ και εννέα φορές περισσότερη ως προς την Ιαπωνία. Στην Ινδία κατοικεί το 17% του παγκόσμιου πληθυσμού, αλλά το υπέδαφός της κρύβει μόλις το 0,8% των παγκοσμίων αποθεμάτων πετρελαίου και φυσικού αερίου. Η ενεργειακή εξάρτηση μπορεί να αποτελέσει την αχίλλειο πτέρνα για την Κίνα και την Ινδία. Άλλωστε οι αυξημένες ανάγκες τους για ενέργεια οδήγησαν σε αύξηση της τιμής του πετρελαίου, κάτι που δεν είναι συγκυριακό, αλλά θα αποτελεί διαρκή κατάσταση. Υπάρχουν διδάγματα για την Ελλάδα από τη φρενήρη ανάπτυξη της Κίνας και της Ινδίας; Πρώτα από όλα πρέπει το ελληνικό κράτος και οι επιχειρήσεις να αναζητήσουν από τώρα τις ευκαιρίες που δίνουν οι νέοι οικονομικοί γίγαντες. Όταν αυτοί θα έχουν εδραιωθεί και γιγαντωθεί, θα είναι πλέον πολύ αργά. Αλλά και να διδαχθούμε πώς από την ανέχεια και τη φτώχεια οδηγούνται στην ευημερία. Έχουν σταθερό πολιτικό περιβάλλον, μεθοδική προετοιμασία, εξωστρέφεια. Αν τα συγκρίνει κανείς με τη μιζέρια και μικρόνοια της ελληνικής πραγματικότητας, την ατομία των πολιτικών, το ατομικό και συλλογικό μαζίωχαδερφισμό, γίνεται εμφανές πόσο επικίνδυνη είναι η στασιμότητα και η εσωστρέφεια, ενώ οι άλλοι αναπτύσσονται γοργά.